

ДОСЛІДЖЕННЯ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЦІН НА ЕЛЕКТРОЕНЕРГІЮ

Коваль І. В.

Науковий керівник – асистент Мельничук Л. М.

Сучасний стан економіки України обумовлений кризою енергетичної галузі, для якої характерні: різке підвищення цін на енергоносії, неплатежі за спожиту енергію, напруженість паливно-енергетичного балансу, суттєвий знос енергетичного обладнання, відсутність високоманеврених потужностей на електростанціях, значний негативний вплив на довкілля, недосконалість системи ціноутворення та тарифікації.

За даними Антимонопольного комітету України близько 60% всіх видів порушень антимонопольного законодавства здійснюється саме природними монополістами. До таких порушень входять встановлення високих цін, низьких чи дискримінаційних цін.

Втручання держави в процес ціноутворення здійснюється в трьох основних формах: обмеження рівня ціни; уведення податкових платежів; державна підтримка цін через дотації. Це втручання здійснюється за допомогою різноманітних методів державного регулювання цін, які можна об'єднати у дві групи: прямі й непрямі.

Відносини у сфері господарювання електроенергетики регулюються Конституцією України, законами України, нормативно-правовими актами Президента України та Кабінету Міністрів України, нормативно-правовими актами інших органів місцевого самоврядування. Державний нагляд в електроенергетиці здійснюють Державна інспекція з експлуатації електричних станцій і мереж.

Основним органом державного регулювання діяльності в електроенергетиці є Національна комісія регулювання електроенергетики України (НКРЕ). Рішення Комісії є обов'язковими для виконання і не потребують узгодження з іншими центральними органами виконавчої влади України. Основним напрямком діяльності НКРЕ є здійснення цінової і тарифної політики, видача ліцензій на право здійснення підприємницької діяльності та регулювання стосунків між суб'єктами ринків природних монополій в енергетичній сфері.

Таким чином, можна передбачити, що природні монополії в найближчому майбутньому не уникнуть структурних реформ. Держава накладає більше податків на міське населення, ніж на сільське, що призвело до подорожчання енергетичної продукції. Кожен рік збільшується число порушень та зловживань монополієм становисцем.